

Δεδομένα και προκλήσεις από τις παρεμβάσεις

Γιώτα Σκανδάμη
Ψυχολόγος
MSc Addiction Psychology and
Treatment
PRAKSIS

PRAKSIS response

❖ Η PRAKSIS είναι ανθρωπιστικό, μη κερδοσκοπικό σωματείο, με βασικό στόχο το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων ιατρικής και ψυχοκοινωνικής παρέμβασης, βάσει ενός ολιστικού μοντέλου προσέγγισης.

❖ Τρεις άξονες απαρτίζουν τη δουλειά μας:

❖ *Πρόληψη*

❖ *Άμεση παρέμβαση / υποστήριξη*

❖ *Έρευνα, άσκηση πίεσης/ διεκδίκηση δικαιωμάτων*

Αθήνα/ Αττική,
Πειραιάς,
Πάτρα,
Θεσσαλονίκη,
Κεντρική Μακεδονία,
Διαβατά,
Νέα Καβάλα,
Πέτρα Ολύμπου
Βέροια,
Αλεξάνδρεια, Softex,
Φυλάκιο,
Σάμο,
Χίο,
Λέρο,
Κω,
Λέσβο,
Χίο,
Κινητές Μονάδες

- Δομές PRAKSIS (Πολυιατρεία, Κέντρα Ημέρας)
- Hot Spots / Ιατρικά και ψυχοκοινωνικά κλιμακία
- Outreach
- Κέντρα Κράτησης
- Camps
- Άτυπους καταυλισμούς
- Outreach work
- Κέντρα Βραχυπρόθεσμης Φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων
- Κέντρα Μακροπρόθεσμης Φιλοξενίας ασυνόδευτων ανηλίκων
- Διαμερίσματα Φιλοξενίας Ευάλωτων πληθυσμιακών ομάδων (επιζήσαντες ναυαγίων κλπ.)
- Διαμερίσματα για αιτούντες άσυλο
- Προστατευόμενη δομή φιλοξενίας για SGBV και VoT / ανήλικα κορίτσια
- Προστατευόμενο διαμέρισμα για VoT / ενήλικες
- Διαμερίσματα για LGBTI
- Διαμερίσματα για labour trafficking
- Relocation scheme
- Κινητές Μονάδες
- Emergency response/ στεγαστικά προγράμματα

➤ **Μορφές παρέμβασης:** Εντοπισμός / Identification/ Differentiation / Referral pathways/ Διερεύνηση/ αναγνώριση/ απάντηση ευαλωτότητας / Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών (ψυχοκοινωνικών, ιατροφαρμακευτικών, διερμηνείας, νομικών κλπ.) / Recreational activities / Παραπομπή / διασύνδεση / Μετα-παρακολούθηση

ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- Αμεση και δωρεάν πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας
- Φαρμακευτική στήριξη
- Υπηρεσίες υγιεινής (μπάνιο, πλυντήριο, ρουχισμό κλπ.)
- Ψυχολογική στήριξη
- Κοινωνική στήριξη
- Εργασιακή προώθηση
- Νομική στήριξη
- Οικονομική ενίσχυση μέσω συγκεκριμένων προγραμμάτων
- Συνοδευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες
- Στέγαση
- Πολιτισμική διαμεσολάβηση
- Διερμηνεία
- Συνοδεία

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

- ημεδαποί και αλλοδαποί
 - άστεγοι
 - ανασφάλιστοι
 - οικονομικοί μετανάστες
 - αιτούντες άσυλο/ πρόσφυγες
 - άτομα εν κινήσει / PoM
 - UASC
 - SGBV survivors
 - VoT
 - sex workers
 - παιδιά που επαιτούν
 - χρήστες ουσιών
 - roma
 - HIV seropositive people / PLWA
 - Hepatitis B and C patients,
 - MSM (Men having Sex with Men)
 - κρατούμενοι
 - αποφυλακισμένοι
 - Ελληνικές και μη οικογένειες που πλήττονται λόγω οικονομικής κρίσης
- => Κάθε άνθρωπος που βιώνει κοινωνικό ή/και οικονομικό αποκλεισμό και δεν έχει πρόσβαση σε βασικά αγαθά

Κέντρα Υποδοχής και Ταυτοποίησης (ΚΥΤ)

«Υποδοχή αλλοδαπών που συλλαμβάνονται λόγω παράνομης εισόδου στη χώρα, σε συνθήκες που εξασφαλίζουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα δικαιώματά τους, σύμφωνα με τις अपάράβατες διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας»

Διαδικασίες Πρώτης Υποδοχής για υπηκόους τρίτων χωρών

- Εξακρίβωση ταυτότητας και ιθαγένειας
- Καταγραφή
- Ιατρικός έλεγχος και παροχή αναγκαίας περίθαλψης
- Ψυχοκοινωνική υποστήριξη
- Ενημέρωση για δικαιώματα και υποχρεώσεις
- Μέριμνα για όσους ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες
- Εξακρίβωση ανηλικότητας!

Στατιστικά Δεδομένα Ιατρικό Κλιμάκιο-Κως

Επισκέψεις Εξυπηρετούμενων (Ιούνιος-Οκτώβριος 2016)

Άνδρες	2717
Γυναίκες	814
Σύνολο	3531

Στατιστικά Δεδομένα Ψυχοκοινωνικό Κλιμάκιο-Κως

Εξυπηρετούμενοι (Ιούνιος-Οκτώβριος 2016)

Άνδρες	188
Γυναίκες	106
Σύνολο	294

Στατιστικά Δεδομένα Ιατρικό Κλιμάκιο-Λέρος

Επισκέψεις Εξυπηρετούμενων (Ιούνιος-Οκτώβριος 2016)

Άνδρες	1251
Γυναίκες	671
Σύνολο	1922

Στατιστικά Δεδομένα Ψυχοκοινωνικό Κλιμάκιο-Λέρος

Εξυπηρετούμενοι (Ιούνιος-Οκτώβριος 2016)

Άνδρες	257
Γυναίκες	147
Σύνολο	404

ΚΑΠΟΙΑ ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΔΕΔΟΜΕΝΑ (01/11/2016 – 25/11/2016)

ΦΥΛΑΚΙΟ

- Μέχρι τις 12/11, το Φυλάκιο είχε 138 αφίξεις
- Ιατρικές Υπηρεσίες: 380 ωφελούμενοι
- Ψυχοκοινωνική στήριξη: 74 ωφελούμενοι

ΛΕΡΟΣ

- 687 PoC 549 στο ΚΥΤ
- Ιατρική υποστήριξη: 384 ωφελούμενοι
- Ψυχοκοινωνική στήριξη: 60 ωφελούμενοι

ΧΙΟΣ

- Ιατρική υποστήριξη: 500 ωφελούμενοι
- Ψυχοκοινωνική στήριξη: 40 ωφελούμενοι και παροχή πληροφόρησης σε 920 ωφελούμενους

ΚΩΣ

- Εκτιμώμενος πληθυσμός στο ΚΥΤ: 900 ωφελούμενοι
- Ιατρική υποστήριξη: 690 ωφελούμενοι
- Ψυχοκοινωνική στήριξη: 40 ωφελούμενοι

Μελέτη περίπτωσης 1 από κλιμάκιο PRAKSIS σε νησί

- Αλλοδαπός ασυνόδευτος ανήλικος σε νησί
- Κρίση: ταξίδι και αποχωρισμός από την οικογένειά του
- Τραυματικό γεγονός: θύμα λεκτικής, ψυχολογικής και σωματικής κακοποίησης από το διακινητή κατά τη διάρκεια του ταξιδιού
- Καταθλιπτική συμπτωματολογία και αγχώδης δυσφορία
- Στόχος: υποστήριξη και προετοιμασία μετακίνησης σε δομή προστατευόμενης φιλοξενίας για να λάβει την απαραίτητη ψυχοκοινωνική φροντίδα
- Παρατεταμένη διαμονή σε μη κατάλληλο και προσωρινό πλαίσιο για ασυνόδευτους ανηλίκους λόγω έλλειψης θέσεων σε κατάλληλη δομή: έλλειψη προοπτικής, αρνητική συγκινησιακή κατάσταση, αυτοτραυματισμός, απόπειρα αυτοκτονίας, επανερχόμενες σκέψεις θανάτου, ενεργός αυτοκτονικός ιδεασμός

Μελέτη περίπτωσης 1 από κλιμάκιο PRAKSIS σε νησί (συνέχεια)

- Ψυχιατρική εκτίμηση
- Παρέμβαση στην κρίση από το θεραπευτικό προσωπικό
- Άμεση ενεργοποίηση των απαραίτητων διαδικασιών με στόχο τη μετάβαση σε Ξενώνα και την πρόσβαση σε παιδοψυχιατρική εκτίμηση
- Πρόσβαση σε εξειδικευμένη φροντίδα: επείγουσα ανάγκη
- Απόφαση μετακίνησης στο κατάλληλο πλαίσιο και αποχωρισμός από τους φίλους του: επανατραυματισμός
- Άρνηση εξαιτίας του φόβου της μοναξιάς και της απώλειας του παρόντος υποστηρικτικού δικτύου
- Κινητοποίηση και υποστήριξη
- Διασύνδεση με τη Δομή
- Μετακίνηση σε Δομή

Περιπτώσεις ..ενδεικτικά

- Απόπειρα βιασμού σε κοριτσάκι
- Κακοποίηση ανηλίκου αγοριού
- Απόπειρα βιασμού στο παρελθόν
- Κακοποίηση απο φίλο συντρόφου
- Αυτοκτονικός ιδεασμός σε camp
- Π/π περιστατικού με ψυχωσικό σε ξενώνα που δεν είναι για ψυχιατρικά περιστατικά
- Μαμά ανήλικη έγκυος με κρίση
- Έγκυος ανήλικη σε προχωρημένο μήνα
- Survival Sex!
- Κακοποίηση ωφελούμενων από συγκεκριμένη χώρα προέλευσης βιώνουν κακοποίηση επαναλαμβανόμενη από ωφελούμενους από άλλες χώρες
- Κενά στη διαδικασία περιστατικών με ανάγκη ψυχιατρικής αγωγής/ προβλήματα στη χορήγηση και στην αποτύπωση/ διάγνωση («διαταραχή προσωπικότητας»)

**Περιπτώσεις
LGBTI που
δέχονται
bullying**

PTSD

**Ενήλικη
θύμα sex
trafficking**

**Απόπειρες
βιασμών**

**Εγκυμοσύνη
κοριτσιών από
ενδοοικογενειακή
βία**

Προκλήσεις- Προτάσεις

- Εγκλεισμός/Γεωγραφικός Περιορισμός-> περιορισμός της ελευθερίας-> στρεσογόνο γεγονός
- Ψυχική υγεία (συμπτώματα άγχους, κατάθλιψη, ψυχοσωματικά, ύπνου και συγκέντρωσης, PTSD, αυτοκτονικός ιδεασμός)
- Αυτοτραυματισμοί
- Ψυχολογική δυσφορία:
 - άσχημες συνθήκες διαβίωσης εντός του Κέντρου
 - σωματική αδράνεια
 - αίσθηση του κενού χρόνου
 - αβεβαιότητα που συνδεόταν με το μέλλον τους
 - εξάρτησης από αποφάσεις τρίτων που αφορούσαν τη ζωή τους
- Αίσθημα αδικίας
- Απουσία σαφούς διαδικασίας σε όλα τα σημεία (ανάγκη για ευελιξία στο ρόλο του ψυχολόγου). Όπου υπάρχει, αδυναμία στην υλοποίησή της
- Παράτυπες επανεισδοχές/ Λέρος παράδειγμα/ χωρίς διερεύνηση ευαλωτότητας
- Έλλειψη προσωπικού εν γένει/ εκπαιδευμένου
- Κενά σε ό,τι αφορά διερμηνεία / πολιτισμική διαμεσολάβηση
- Κενά σε Training - Coaching - Supervision
- Ασυνόδετοι ανήλικοι VS Κράτηση / εναλλακτικά μέτρα
- Διαμονή σε ακατάλληλες, μη ασφαλείς συνθήκες (στέγαση, σίτιση, ψυχοκοινωνική στήριξη)
- Ζητήματα που προκύπτουν στις περιπτώσεις ανηλίκων
- Αδυναμία κάλυψης θέσεων για όλα τα ανήλικα
- Ελλιπής (ή μη) ανταπόκριση στις ιδιαίτερες ανάγκες περιπτώσεων που απαιτούν ειδικούς χειρισμούς, π.χ. παιδιά με αυτισμό
- Αδυναμία διαδικασίας υποστήριξης και άμεσης παρέμβασης - ειδικότερα σε περιπτώσεις SGBV και ψυχιατρικά
- Αδυναμία follow up – Απαραίτητη η ευελιξία του ψυχολόγου/κοινωνικού επιστήμονα
- Πολλές καταστάσεις μη ελεγχόμενης κρίσης vs Πολλές καταστάσεις ελεγχόμενης τελικά κρίσης
- Ανάγκη για Σταθμισμένα εργαλεία εντοπισμού
- Χρήση/ λειτουργία πρωτοκόλλων
- Διεπιστημονικές ομάδες υποστήριξης (βλέπε εξακρίβωση ανηλικότητας)

•Σας ευχαριστούμε πολύ!

Μαρία Μουδάτσου, Γιώτα Σκανδάμη, Ειρήνη Σεραφείμ, Άννα Σαλβάνου